

Dokter Klinkertweg 18
8025 BS Zwolle
038-455 9851
info@mccklik.nl

Pathologie P

PUNCTIE-CYTOLOGIE

1° druk 2011

2° druk 2020

Samengesteld door Huisartsen regio Zwolle, en afdeling Pathologie Isala.
Becommentarieerd door Artsen-microbioloog (LMMI, Isala).

ALGEMEEN

Item

Doel

Commentaar

Punctiecytologie geeft de patholoog de mogelijkheid om zonder gevaar op entmetastasen en hematogene metastasen, en zonder al te veel belasting voor de patiënt uit een scala van palpabele afwijkingen materiaal te verkrijgen voor cytologische diagnostiek en zo nodig vervolgonderzoek.

Vervolgonderzoek

Het onderzoek kan worden uitgebreid met histologische technieken op het ingeblokte cytologische materiaal inclusief immunochemisch en zelfs moleculair genetisch onderzoek. Ook is microbiologisch onderzoek (kweek of PCR via het LMMI) mogelijk. Uitslag wordt in dat geval rechtstreeks vanuit LMMI aan huisarts doorgegeven met kopie naar PA.

Indicatie

Diagnostiek palpabele zwelling die voor punctie toegankelijk is. Indien de Patholoog geen palpabele zwelling vindt zal er geen punctie plaats vinden.

Bij twijfel indicatie graag overleg met een Punctiepatholoog.

Uitvoering

De punctie geschiedt met een dunne naald met een buitendiameter van ca. 0,5 mm. Bij de punctie wordt in principe geen verdoving gegeven.

Eventuele antistollingtherapie hoeft niet te worden gestaakt, de kans op een nabloeding is klein.

Aanvraag en afspraak

Volledig ingevuld aanvraagformulier of print van order ZorgDomein meegeven aan patiënt. Vermelding van de klinische differentiaal diagnostiek is veelal van belang voor de keuze van (vervolg)onderzoek! Aanvraagformulier is te downloaden via www.mccklik.nl - Werkafspraken - Hulpdocumenten en Aanvraagformulieren.

PUNCTIE LYMFEEKLIER

Differentiaal diagnose

Denk naast maligniteit aan diagnostiek infectieziekten zoals bijvoorbeeld kattekraakziekte en tuberculose.

Onderzoek

Voor diagnostiek maligniteit kan ondermeer flow-cytometrisch klonaliteitsonderzoek gedaan worden. Dit kan een lymforeticulaire maligniteit bevestigen. Onderzoek duurt enkele dagen, indien maligne wordt uitslag telefonisch door Patholoog aan huisarts gemeld.

Voor diagnostiek infectieziekten kan aanvullend onderzoek via LMMI plaats vinden, zie hierboven onder vervolgonderzoek.

PUNCTIE SCHILDKLIERNODUS

Solitaire nodus

Oorzaken

Beleid

Vaak toch multinodulair!

Cyste, (toxisch) adenoom, carcinoom.

Cytologische punctie is de diagnostische methode.

Wanneer uitslag goed is en palpatie niet verdacht: controle na half jaar. Bij dubieuze of afwijkende uitslag verwijzen naar internist.

PUNCTIE SPEEKSELKLIER

Differentiaal diagnose

Pleiomorf adenoom, Warthintumor, sialoadenitis. carcinoom.

PUNCTIE WEKE DELEN

Indicatie

Vrijwel alle palpabele nodi zijn te benaderen.

Bijvoorbeeld bevestiging bij verdenking lipoom.

Sarcomen (zeer zeldzaam) zijn wel te diagnosticeren als kwaadaardige proliferatie, maar meestal is een excisie of een biopsie van de laesie noodzakelijk voor een specifieke diagnose.

PUNCTIE MAMMA

Indicatie

Zie Werkafspraken Chirurgie – Mammacarcinoom.